

Дискурс

Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі є потужним інструментарієм для подання інформації у наочній і доступній формі (текст, графіка, анімація, звук, відео) і дає змогу реалізувати особистісно-орієнтований підхід у навчанні. Принцип наочності є одним з найважливіших у навчанні, а інформаційно-комунікаційні технології дають змогу зробити наочним практично кожен елемент навчального матеріалу.

Література

1. Гаврилюк І.П. Методи обчислень: Підручник: У 2-х ч. / І.П. Гаврилюк, В.Л. Макаров-К.: Вища школа, 1995. ч.1.–367 с.
2. Дубнищева Т.Я., Пигарев А.Ю. От образного к рациональному (из опыта использования интерактивных моделей в учебном процессе) // Международный Конгресс конференций “ИТО-2003”. – М.: Просвещение – С.37-39.
3. Жук Ю.О. Комп’ютерно орієнтовані засоби навчання у професійній освіті// Зб. наук. праць. - Донецьк: Либідь, 2001.

Резюме

МЕТОДИКА ПРОВЕДЕНИЯ ЛАБОРАТОРНО ПРАКТИЧЕСКИХ ЗАНЯТИЙ ПО КУРСУ «МЕДИЦИНСКАЯ И БИОЛОГИЧЕСКАЯ ФИЗИКА» В УСЛОВИЯХ КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЫ

Доценко В.И., Лобач н.В., Силкова О.В, Ткаченко ю.П., Тронь Н.В

Статья посвящена разработке комплексной системы использования информационно коммуникационных технологий при проведении лабораторно практических занятий из курса «Медицинская и биологическая физика» в условиях кредитно-модульной системы организации учебного процесса в высших медицинских учебных заведениях.

Ключевые слова: медицинская физика, кредитно-модульная система.

Стаття надійшла 9.02.2011 р.

METHODOLOGY OF LABORATORY-PRACTICAL LESSONS FROM THE COURSE: «MEDICAL AND BIOLOGICAL PHYSICS» UNDER CONDITION OF CREDIT-MODULE SYSTEM

Docenko V.I., Lobach N.V., Silkova O.V., Tkachenko U.P., Tron N.V.

The article is devoted to the development of the comprehensive system and application of information communicative technology during laboratory examination from the course: «Medical and biological physics» under condition of credit-module system organization of educational process in High Medical Educational Establishments.

Key words: medical physics, credit-module system.

УДК 378.147 : 61 (477.53)

І.С. Писенко, А.В. Салій
ВДНЗ «Україна» / Українська медична стоматологічна академія, м. Подільва

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ У ВДНЗУ «УКРАЇНСЬКА МЕДИЧНА СТОМАТОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ» В УМОВАХ ECTS

На прикладі гуманітарних дисциплін, автори статті роблять спробу визначення новітніх шляхів у визначенні можливостей удосконалення освітнього процесу шляхом впровадження інноваційних методів викладання.

Ключові слова: інновація, технологічний метод, демократизація освіти.

Загально відомо, що інноваційна діяльність залежить від багатьох факторів і, перш за все, пов'язана з необхідністю вдосконалення педагогічних знань. Інноваційність, у даному випадку, головним чином стосується дидактики, проведення занять, інших видів занять і методів навчання. Для творчого викладача – це широке і вдале поле діяльності, де він може виявити ініціативу, свої інтелектуальні здібності та організаційні вміння.

Педагогічна інноватика зумовлена змінами в характері освіти, значимістю освіти для особистості, орієнтація її на активне засвоєння студентами способів пізнавальної діяльності. Педагогічні інновації (нововведення), існують як в педагогічній практиці, так і в педагогічній науці. Інновації, вироблені науковцями, на наш погляд, більш глобальніші, тому що вони ґрунтуються на методологічних засадах, включають певні закономірності, відповідну систему принципів [2, с. 24].

Інновації, що виникли в результаті педагогічної практики, несуть на собі суб'єктивні ознаки, враховують суто конкретні умови навчання, виховання, управління цими процесами стосовно конкретного навчального закладу або певного типу навчальних закладів.

Формуючись під впливом наукових досягнень, педагогічна практика акумулює особистісний педагогічний досвід окремого викладача чи колективу навчального закладу в цілому, відображаючи його ставлення до педагогічної творчості предмету нововведень.

По суті, термін інновації означає зміни всередині системи, тобто ті нововведення в педагогічній системі, які покращують результати навчально-виховного процесу, змінюють спосіб діяльності та стиль мислення. Якраз репродуктивна і проблемна орієнтація освітнього процесу втілюється в двох основних інноваційних підходах до реформування освіти в сучасній педагогіці – технологічному і пошуковому. **Технологічний підхід** модернізує навчання на основі репродуктивної діяльності студентів. Навчальний процес у такому випадку орієнтується на традиційні дидактичні завдання репродуктивної освіти, є технологічним за своєю суттю та з чітко описаними результатами.

Пошуковий підхід трансформує традиційне навчання на основі продуктивної діяльності учнів, розробляє моделі навчання, ініційовані учнями. Метою такого навчання є розвиток в студентів можливості самостійно засвоювати новий досвід, гнучко адаптуватися в складних життєвих ситуаціях, вміти самостійно набувати необхідних знань, самостійно практично мислити, бачити проблеми і вміти їх вирішувати, чітко усвідомлювати як і яким чином набуті ним знання можуть бути використані, бути здатними генерувати нові ідеї, творчо мислити. Крім того, професійно опрацьовувати інформацію (вміти збирати необхідні факти, аналізувати їх, висувати гіпотези їх вирішення, робити необхідні узагальнення, співставляти з аналогічними та альтернативними варіантами вирішення, встановлювати статистичні закономірності, робити аргументовані висновки). Отже, об'єктом нашого розгляду є інновації – трансформації. Які умови необхідні для організації інновацій-трансформацій? Відповідь знаходимо у вирішенні проблем особистісно-орієнтованої освіти, такої освіти, коли особистість студента – пізнавальна діяльність, а не викладання – є керівною в тандемі викладач-студент, а традиційна освіта «викладач-підручник-студент» рішуче змінена на нову: «студент-підручник-викладач». Такий підхід розглядається в світовій педагогічній практиці як альтернативний традиційному, заснованому на засвоєнні готових знань і їх відтворенні. Іншими словами, відбувається постійний рух від теорії до практики, поєднання академічних знань з практичними вміннями. Крім того, змінюється роль викладача, спосіб його взаємодії зі студентами. Він уже не простий передавач знань, він – організатор діяльності студентів, системний інтегратор. Викладач перестає бути носієм істини в останній інстанції, стає колегою, консультантом [4, с. 145]. За ознакою домінуючого методу розглядаються такі типи проєктів: творчі, інформаційні, ігрові, дослідницькі. Зупинимося на розгляді творчих та інформаційних проєктів які, на наш погляд, є найбільш прийнятними для предметів гуманітарного циклу. Адже, гуманітарні предмети – це предмети, головним завданням яких є формування в студентів певного бачення світу, відношення до соціальної дійсності, а також перетворенню їх на особисте надбання ціннісно-нормативної системи суспільства.

Особливістю інновацій-трансформацій в процесі викладання дисциплін гуманітарного циклу є те, що на цих уроках відбувається входження окремої особистості до вселюдського культурологічного простору. "Діалог культур" дає можливість вступити в діалог з героями твору, письменником, епохою, відчуті взаємопроникнення і взаємозбагачення культур, історичного минулого різних народів.

Викладачі повинні прагнути до удосконалення форм і методів роботи на занятті. Це перш за все:

- реалізація міжпредметних зв'язків;
- реалізація проблемно-пошукової, науково-дослідницької, експериментальної діяльності учнів;
- розвитку творчості у студента;
- пробудження фантазії, ділової активності (уроки ділової гри);
- активізація навчальної діяльності (діалоги на зразок "Історичний портрет", "Захист проєкту", екскурсії, заняття в музеї, бібліотеці тощо).

Крім того збільшується питома вага самостійних робіт: студенти виступають асистентами, консультантами з певних питань, приймають активну участь у проблемних заняттях, заняттях-дослідженнях. Творчі проєкти, як правило не мають детально відпрацьованої структури спільної діяльності учасників, вони тільки окреслюються і розвиваються далі, підкоряючись жанру продукту, який буде отримано в процесі спільної діяльності. Для предметів гуманітарного циклу цікавими є інформаційні проєкти електронних презентацій, які дозволяють акцентувати увагу на ключових моментах і створювати наочні образи у вигляді схем, діаграм, слайдів. Електронні презентації дозволяють швидко створювати графічні моделі, мультиплікацію, створення колажу із тексту, його композиційне розміщення. Наприклад, створення авторських опорних конспектів, хронологічних таблиць, історичних порівняльних характеристик, авторських комп'ютерних підручників [1]. На нашу думку, досить важливою інноваційною ланкою освітнього процесу у УМСА є його поступова демократизація. Тобто, демократизація полягає у наданні студентам можливості впливу на освітній процес у питаннях змісту навчання та визначення його методів. Велика роль у процесі демократизації повинна надаватись органам студентського самоврядування, так як саме його представники повинні брати безпосередню участь у проведенні різноманітних досліджень на курсах та реалізації новітніх молодіжних програм і проєктів. Паралельно із демократизацією повинен проходити процес індивідуалізації навчального простору, коли у системі навчання враховується особистість кожного студента, його психічні пізнавальні особливості. Тому викладачі академії повинні акцентувати свою увагу на вивченні особливостей своїх студентів та пристосовувати до них викладання відповідних дисциплін.

Висновок

Інноваційні підходи до викладання предметів гуманітарного циклу пробуджують інтерес студентів до світу, що їх оточує, змушують нестандартно мислити, адекватно сприймати оновлений світ і себе в ньому,

сприяють виробленню в студентів наукових і естетичних суджень, допомагають влаштовувати власне життя за законами гуманізму та толерантності.

Джерела

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К., 2004.
2. Кларін М. В. Інновації світової педагогіки. – М. – Рига: Педагогічний центр "Експеримент", 1998. – 180 с.
3. Модернізація вищої освіти в Україні і Болонський процес // Освіта України, – 2004, – № 6 – 10 серпня.
4. Стрельніков В.Ю. Педагогічні основи забезпечення особистісного і професійного розвитку студентів засобами інноваційних технологій навчання. – Книга 2. – Полтава, 2002. – 249 с.

Реферати

**ВНЕДРЕНИЕ ИННОВАЦИОННЫХ МЕТОДОВ
ПРЕПОДАВАНИЯ ВО ВГУЗУ «УКРАИНСКАЯ
МЕДИЦИНСКАЯ СТОМАТОЛОГИЧЕСКАЯ
АКАДЕМИЯ» В УСЛОВИЯХ ECTS**

Ищейкин К.Е., Салий А.В.

На примере гуманитарных дисциплин, авторы статьи делают попытку определения возможностей улучшения образовательного процесса путем внедрения инновационных методов преподавания.

Ключевые слова: инновация, технологический метод, демократизация образования.

Стаття надійшла 15.02.2011 р.

**INNOVATIVE METHODS OF TEACHING
INTRODUCTION IN HSEEU “UKRAINIAN
MEDICAL STOMATOLOGICAL ACADEMY”
UNDER ECTS**

Ishcheikin K.E., Saliy A.V.

The authors attempt to determine the possibilities of educational process improvement by innovative methods of teaching introduction setting humanitarian disciplines as an example.

Key-words: innovation, technological method, democratization of education.

УДК 546: 616.314

С.В. Уварченко

ВДНЗУ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

**ПРОФІЛІЗАЦІЯ ВИКЛАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ХІМІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СТОМАТОЛОГІЧНИХ
ФАКУЛЬТЕТІВ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ**

Медична хімія є фундаментальною наукою у системі вищої медичної освіти. Профілізація матеріалу до стоматологічного фаху важлива для вивчення особливостей хімічного складу органів ротової порожнини в нормі та при патології. Розуміння хімізму виникнення хвороб порожнини рота, зубів необхідно для повноцінної практичної діяльності лікаря стоматолога.

Ключові слова: медична хімія, ротова порожнина, стоматологічна практика.

У 2010 р. складена програма навчальної дисципліни «Медична хімія» для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів III-IV рівнів акредитації для спеціальності «Стоматологія» викладачами кафедри медичної та загальної хімії Національного медичного університету імені О.О.Богомольця, згідно засад кредитно-модульної системи. У ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» (м.Полтава) медична хімія викладається студентам 1-го курсу стоматологічного факультету та включає 1 модуль, 3 кредити. При вивченні біогенних елементів розглядається їх структура, властивості та функції. Особлива увага звертається на роль біогенних s-, p-, d-елементів у ротовій порожнині.

s-Елемент кальцій головний компонент кісткової тканини і зубів, де він знаходиться у вигляді солей кальцій фосфату $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$ та кальцій карбонату CaCO_3 , гідроксиапатиту $\text{Ca}_{10}(\text{PO}_4)_6(\text{OH})_2$, хлорапатиту $\text{Ca}_{10}(\text{PO}_4)_6\text{Cl}_2$, фторапатиту $\text{Ca}_{10}(\text{PO}_4)_6\text{F}_2$ та карбонатного апатиту $\text{Ca}_{10}(\text{PO}_4)_6\text{CO}_3$. s-Елемент магній міститься в убах у вигляді солей магній фосфату $\text{Mg}_3(\text{PO}_4)_2$ та магній карбонату MgCO_3 . s-Елемент стронцій міститься в твердих тканинах зуба, де заміщує кальцій, утворюючи карієсостійкий стронцієвий апатит $\text{Ca}_9\text{Sr}(\text{PO}_4)_6(\text{OH})_2$. Однак, надмірне накопичення стронцію в зубах обумовлює їх крихкість, спонтанні переломи. p-Елемент флуор у складі фторапатиту підвищує стійкість зубів до карієсу. Основою профілактики карієсу зубів є використання фторвмісних зубних паст та ін. p-Елемент хлор входить до складу хлорапатиту, стимулює активність амілази слини. p-Елемент фосфор міститься в зубах у складі солей фосфатів та апатитів. Солі фосфорної кислоти натрійдигідрофосфат NaH_2PO_4 і натрійгідрофосфат Na_2HPO_4 входять до складу фосфатної буферної системи, що регулює рН слини. Залишок фосфорної кислоти входить до складу фосфоліпідів клітинних мембран, а також до складу АТФ, що є джерелом і акумулятором енергії. d-Елемент ферум входить до складу гемоглобіну крові. Фермент каталаза слини, що містить ферум, захищає клітини від токсичної дії гідроген пероксиду. Фермент пероксидаза слини, що має ферум, окислює органічні речовини пероксидом водню. Ферменти каталаза і пероксидаза мають антиоксидантну дію. d-Елемент купрум є інгібітором ферменту амілази слини. Мідь затримує кальцій і фосфати в організмі. Мідь входить до складу ферменту цитохром-оксидази, що